

HAVA ARACI BAKIM PERSONELİ LİSANSI TALİMATI (SHT-66)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimatın amacı, 30/10/2013 tarih ve 28806 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hava Aracı Bakım Personeli Lisansı Yönetmeliği SHY-66’nın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Talimat, Hava Aracı Bakım Personeli Lisansı Yönetmeliği kapsamında hava aracı bakım lisansı talebinde bulunan veya lisansa sahip gerçek kişileri, bu amaca uygun olarak eğitim veren yetkili kurum ve kuruluşlar ile lisanslı bakım personelini istihdam eden yetkili bakım kuruluşları ile yöneticilerini kapsar.

(2) Hava Aracı Tipleri Listesinin dışında kalan özel yetkilerle ilgili gereklilikler SHT-66U Talimatı ile düzenlenir.

Dayanak

MADDE 3 - (1) (Değişik: 01/09/2015- 52217814-010.07.01/E.355) Bu Talimat, 30/10/2013 tarihli ve 28806 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hava Aracı Bakım Personeli Lisansı Yönetmeliği (SHY-66)’ne dayanılarak ve Avrupa Birliği Komisyonu tarafından yayımlanan (EU) 1321/2014 nolu Direktifin Part-66’sına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu Talimatta geçen,

- a) AMC: EASA tarafından yayımlanan kabul edilebilir uygulamaları,
- b) Bakım deneyimi: Lisans adayı veya sahibinin aşağıdaki durumlar için kullanılan operasyondaki hava aracı üzerinde yaptığı bakım işlemlerinde edindiği deneyimi,
  - 1) İlk defa lisans alınması,
  - 2) Mevcut lisansa kategori ilavesi yapılması,
  - 3) Mevcut lisanstaki dönüşüm sınırlandırmalarının kaldırılması,
  - 4) İlk defa yetkilendirilecek veya yetkilendirilmiş kişilerin imtiyazlarının devamı.
- c) BEKAD: Bakım Eğitimi Kuruluşu Açıklamalar Dokümanını, ç) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansı,
- d) EASA Part 66: EASA tarafından yayımlanan Hava Aracı Bakım Personelinin Lisanslandırılması ve Onaylayıcı Bakım Personel konulu düzenlemeleri,
- e) EASA Part 145: EASA tarafından Onaylı Bakım Kuruluşlarının yetkilendirilme esasları konusunda yayınlanan düzenlemeleri,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

f) EASA Part 147: EASA tarafından Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşlarının yetkilendirilmesi konusunda yayınlanan düzenlemeleri,

g) Eğitim Kuruluşu: Hava aracı bakım temel veya tip eğitimini vermek ve bu kapsamda sınav yapmak üzere Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

ğ) GM: EASA tarafından yayımlanan rehber dokümanları,

h) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürü'nü,

ı) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,

i) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,

j) Hava aracı bakım lisansı: Hava araçlarına belirli tip ve kapsamda bakım yapmak üzere yetkilendirilecek teknik personel için düzenlenen lisansı,

k) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu'nu,

l) IR: EASA tarafından yayımlanan uygulama kurallarını,

m) İş Başı Eğitimi - OJT: Hava aracı Bakım Lisansı kategori veya alt kategorilerine, ilk tipin işlenmesi için onaylı bakım kuruluşlarında, Genel Müdürlük tarafından yayınlanan OJT Kayıt Defterinde verilen ilgili kategoriye yönelik kriterleri karşılayacak şekilde yapılan işlemleri,

n) Karmaşık Motorlu Hava Aracı:

1) Azami Kalkış Kütlesi (MTOM) 5,700 kg. ve üzerinde olan veya azami yolcu koltuk kapasitesi on dokuzdan fazla olan veya iki pilot veya üzeri pilotla uçuş için sertifikalandırılmış olan veya turbo jet motor veya motorlara sahip olan veya birden fazla turboprop motora sahip uçakları,

2) Azami Kalkış Kütlesi (MTOM) 3,175 kg. ve üzerinde olan veya azami yolcu koltuk kapasitesi dokuzdan fazla olan veya iki pilot veya üzeri pilotla uçuş için sertifikalandırılmış olan helikopterleri,

3) Tilt rotor hava araçlarını,

o) Pratik Deneyim: Grup 2 ve 3'te bulunan belirli bir hava aracı tipi veya kategorisi için gerçek bakım ortamında ilgili hava aracı bakımı yapmaya yetkilendirilmiş bakım organizasyonunda yapılması gereken, yetkili ya da destek personel yetkisi olan süpervizör gözetiminde gerçekleşen deneyimi,

ö) SHD-T-35 lisansı: 9/6/1962 tarihli ve 11124 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Dairesi Uçak Bakım Teknisyeni Lisans Talimatı(SHD-T-35)'na göre düzenlenmiş lisansı,

p) SHT-66L-HS: 28/04/2014 tarihinde yayımlanan Dil Yeterliliği ve Hizmet Sağlayıcı Yetkilendirme Talimatını,

r) SHY 66: 30/10/2013 tarihli ve 28806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği'ni,

s) SHY-145: 11/6/2013 tarihli ve 28674 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği'ni,

ş) SHY 147: 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği'ni,

t) Temel Pratik Eğitimi: SHY/Part-147 Onaylı Bakım Eğitim kuruluşlarında verilen temel eğitim kapsamındaki teorik eğitime ilaveten katılımcılara el becerisi kazandırmak üzere yapılan eğitim ve değerlendirme sürecini,

u) Tip Pratik Eğitimi: SHY/Part-147 Onaylı Bakım Eğitim kuruluşlarından alınan teorik eğitime ilaveten yapılan ilgili hava aracı ve sistemlerini tanıtarak, doküman ve talimatlara göre yapılan tamir, bakım, kontrol ve servis işlemlerine alıştırmaya amacı taşıyan eğitim ve değerlendirme sürecini,

ü) Yeterlilik Sertifikası: SHY-147 Onaylı Bakım Eğitim kuruluşlarından alınmış temel veya tip eğitim kursunun başarıyla bitirildiğini gösteren belgeyi,

v) (Ek: 01/09/2015- 52217814-010.07.01/E.355) Eğitim İhtiyaç Analizi (TNA): Hava Aracı Tip eğitimlerinin içerik ve süre dâhil kapsamlı bir şekilde raporlanmasını,

(2) Bu Talimatta yer alan hükümlerle ilgili esasların uygulanması sırasında Ek-1’de yer alan tablolarda bulunan IR kurallarına göre işlem yapılır. Ayrıca AMC ve GM’lerde yer alan hususlar uygun olarak kabul edilir. IR kurallarının yerine getirilmesinde bu Talimatta tanımlı AMC veya GM’de bulunmayan diğer yöntemler Genel Müdürlük onayına tabidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisans İşlemleri

Lisans kategorileri

MADDE 5 – (1) Hava aracı bakım lisans kategorileri bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-1’de tanımlanmıştır.

Hava aracı grupları

MADDE 6 – (1) Hava aracı bakım lisanslarına işlemek için kullanılacak hava aracı kategorileri bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-2’de tanımlanmıştır.

Başvuru

MADDE 7 – (1) SHY-66 lisansı almak, tip işletmek, mevcut lisansta değişiklik yapmak veya geçerlilik süresini uzatmak amacıyla bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-3 gereklilikleri sağlanarak Genel Müdürlüğe başvurulur.

Lisansa uygunluk

MADDE 8 – (1) Hava aracı bakım lisans kategorileri bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-4’de tanımlanmıştır.

Lisansın imtiyazları

MADDE 9 – (1) SHY-66 lisansının sahibine sağlamış olduğu imtiyazlar kategorisine uygun olarak bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-5’de tanımlanmıştır.

Lisansın imtiyazlarının kullanılması

MADDE 10 – (1) SHY-66 Hava aracı bakım lisansı sahibi yetkilerini, SHY-M ve SHY-145 Yönetmeliklerinin gerekliliklerine uygun olarak kullanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisans Alma ve Tip Yetkisi İçin Gerekli Şartlar

Temel bilgi gereklilikleri

MADDE 10 - (1) SHY-66 lisansı almak isteyen kişi, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-6’deki temel bilgi gerekliliklerini sağlamalıdır.

Sınavlar

MADDE 11 - (1) Genel Müdürlük ve/veya yetkilendirdiği bakım eğitimi kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek sınavlar için bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-7’deki prosedürler uygulanır.

Modül sınavlarında kredilendirme

MADDE 12 - (1) SHY-66’ya göre modül sınavlarına kredilendirme yapılması, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-8, 9 ve 10’da belirtilen usullere uygun olarak yapılır.

Temel deneyim gereklilikleri

MADDE 13 - (1) SHY-66 lisansı almak isteyen kişi, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-11’deki temel deneyim gerekliliklerini sağlamalıdır.

Lisans tanzimi

MADDE 14 - (1) Genel Müdürlük tarafından, Hava Aracı Bakım Lisansı tanzim edilmesi için, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-12 ‘da belirtilen koşulların sağlanması gereklidir.

Lisansın SHY-145 kuruluşu aracılığı ile tanzimi

MADDE 15- (1) Genel Müdürlük tarafından, Hava Aracı Bakım Lisansının SHY-145 onaylı bakım kuruluşu aracılığı ile tanzim edilmesi için, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-13’de belirtilen koşulların sağlanması gereklidir.

Lisansa Kategori İlavesi

MADDE 16 - (1) Genel Müdürlük tarafından, Hava Aracı Bakım Lisansına kategori ilave edilebilmesi için bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-14 koşullarının sağlanması gereklidir.

Lisansın sürekliliği ve yeniden düzenlenmesi

MADDE 17 – (1) Hava aracı bakım lisansının temdit edilmesi veya yeniden düzenlenmesi bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-15 ve 16’daki hususlara uygun olarak yapılır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Lisansa tip işleme

MADDE 18 – (1) SHY-66 hava aracı bakım lisansına tip işlenmesi bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-17 gerekliliklerine uygun şekilde yapılır.

Hava aracı tip eğitiminin doğrudan onaylanması

MADDE 19 - (1) Genel Müdürlük tarafından, SHY/Part-147 onaylı bakım eğitimi kuruluşu haricinde alınmış eğitimler için, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-18’te belirtilen koşulların sağlanması halinde ilgili hava aracı tip eğitimi onaylanır.

Grup sınırlaması kaldırma veya tip ilavesinden dolayı lisansın değiştirilmesi

MADDE 20 - (1) Genel Müdürlük tarafından, grup sınırlaması kaldırma veya tip ilavesinden dolayı Hava Aracı Bakım Lisansının değiştirilmesi için, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-19 koşullarının uygulanması gereklidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınırlamalar, Lisansın İbrazi ve SHD-T-35 Lisanslarının dönüşümü

Sınırlamalar

MADDE 21 – (1) SHY-66 hava aracı bakım lisansı sınırlama işlemleri bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-6’daki hususlara uygun olarak yapılır.

Lisansın ibrazı

MADDE 22 – (1) Lisans yetkilerini kullanan personel ve destek personeli, yetkili kişiler tarafından talep edilmesi durumunda lisansını 24 saat içerisinde ibraz etmek zorundadır.

SHD-T-35 Lisanslarının dönüşümü

MADDE 23 – (1) SHD-T-35 Talimatı kapsamında düzenlenmiş lisansların SHY-66 lisansına dönüşüm işlemleri bu Talimatın Ek-1’inde yer alan Tablo-21’deki hususlara uygun olarak yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 24 - (1) Bu Talimatın yayımlanması ile birlikte 13/05/2014 tarihinde yayımlanan ve 01/09/2015 tarihinde güncellenen SHT-66 Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 10/06/2013 tarih ve 26005653-010.06.02/1160 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

Madde 25 – (1) Bu Talimatın Ek-2'sinde yer alan Temel Bilgi Gereklilikleri Modül 10 Havacılık Mevzuatı içeriğinde yapılan değişiklikleri, SHY-147 Yönetmeliği kapsamında temel eğitim yetkisi bulunan kuruluşların ve Tanınan Okul Yetkilendirmesi bulunan kurum/kuruluşların en geç 30 Eylül 2018 tarihine kadar eğitim müfredatına ve modül sınavlarına yansıtması gerekmektedir.

(2) Bu Talimatın yayımlanmasından önce doldurulmuş olan temel deneyim bakım kayıt defterlerinde bulunan işlemler, Genel Müdürlük tarafından bu Talimat kapsamında yayımlanan deneyim defterlerinde referans verilmesi halinde değerlendirmeye alınacaktır. Bu durumda eski deneyim defterinin de sunulması gerekmektedir.

(3) İş Başı Eğitimi (OJT) konusunda onaylı prosedürü bulunan bakım kuruluşlarının, bu Talimat kapsamında güncellenen İş Başı Eğitimi (OJT) gerekliliklerini bu Talimatın yayımlandığı tarihten itibaren en geç 6 ay içerisinde prosedürlerine yansıtarak, onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe göndermesi gerekmektedir.

Yürürlük

MADDE 26 - (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 - (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Talimatın Yayımlandığı Tarih	
13/05/2014	
Talimatta Değişiklik Yapan Talimatların Yayımlandığı Tarih	
1	01/09/2015
Talimatın Güncellendiği Tarih	
2	